

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**M. Antonii Marsilii Colvmae, Bononiensis, I. C.
Archiepiscopi Salernitani, De Ecclesiasticorum Reddituum
Origine, & Iure Tractatvs**

Colonna, Marcantonio

Venetijs, 1575

Cap. XVIII. Quibus rebus potiſſimum præditos esse oporteat, qui sacris
initiari velint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61495)

tibus copiam facere potuerit. Non alius fuit, cuius aetate
argentum nihili fieret. Is super omnes Reges Terrae diui-
tibus, ac sapientia magnificatus est; eius uultum omnis ter-
ra uidere desiderabat; Eum iussit Dominus postulare,
quid uellet, atque is tamen Sacerdoti se amicum profes-
sus est. † Porro Sacerdotis nomen in sacris literis, pro his
etiam accipi consueuisse; qui Regibus à secretis erant, ac
familiares, docuit eruditissimus Franc. Forer. in Isaiam,
cap. 61. ver. Sacerdotes Domini.

ARGUMENTVM.

Quibus rebus potissimum prae-ditos esse oporteat, qui sacris
initiari uelint.

RERVM SUMMAE.

- 1 Qualitates, quae in clericis requiruntur, quaedam sunt intrin-
secas, quaedam extrinsecas.
- 2 Natalium claritas requiritur in promouendis.
- 3 Spurij quàm plures extitere clarissimi.
- 4 Gratianus decretorum compilator, fuit spurius.
- 5 Iephthae, Sanctus à Paulo appellatus.
- 6 Albanus Martyr.
- 7 Summi Pontifices quàm plures illegitimè nati.
- 8 Cardinalis Paleotti praestantia & laus.
- 9 Illegitimi repelluntur à Sacerdotio absque speciali dispensa-
tione.
- 10 Aetas in promouendis necessaria.
- 11 Presbyter non ordinatur quis ante uigesimum quintum annum.
- 12 Clericus non potest obtinere beneficia simplicia ante annum
decimum quartum.
- 13 Episcopus quis esse non potest ante trigessimum annum exactum.
- 14 Iuuenis prudens esse non potest.
- 15 Adolescentes plures maxima uirtutis.

Salomon;

- 16 Salomon, Dauid, Ionathas, Daniel, Timotheus.
- 17 Layci cur ab Ordinibus statim repelluntur.
- 18 Layci & impuberes arcentur à beneficijs consequendis.
- 19 Michael Imperator à Nicolao I. grauiter reprehensus, quòd militem Constantinopolitana Ecclesia prefecisset.
- 20 Layci plures, probata tamen uita, ad Episcopatum uocati.
- 21 D. Bernardi pulchra uerba de beneficijs impuberibus non conferendis.
- 22 Promouendus ad sacros Ordines Ecclesiasticum beneficium, aut sufficiens patrimonium habere debet.
- 23 Corpore uitiati ad sacros Ordines non sunt assumendi sine dispensatione Apostolica.
- 24 Qui sibi virilia amputauit, ordinari non potest.
- 25 Origenes suspicionis uitanda causa seipsum castrauit.
- 26 Castrati per uim, uel à Medicis ob infirmitatem ordinari possunt.
- 27 Eunuchus natus ordinari potest, ut fuit Dorotheus, Antiochia Episcopus.

CAPVT DECIMVM OCTA VVM.

ORRÒ omni studio enitendum fuit, ut rerum omnium creatoris cultui ij potissimum addicerentur, quorum de uirtute, & sanctitate maxima esset omnium opinio, quiq; Sacerdotij dignitatem non tueri modò, sed etiam augere quodammodò possent. Cùm autem quàm plurima sint, quibus præditos esse illos oporteret, uidentur mihi ea omnia ad duo genera commodissimè redigi posse.

- † Quædam enim sunt, quæ à nostra uoluntate minimè pendent, sed uel casu obueniunt, uel si naturalibus ex causis proficiscuntur, nullum tamen animi nostri assensum habent: contra uerò, sunt nonnulla, quæ nostris animis penitus

- penitens infident, atque in propria uniuscuiusque uoluntate posita sunt; quæ quidem, quàmuis non nisi ex iis, quæ exterius aguntur, cognosci possint, nihilominus uoluntatem, animumque nostrum penitens attingunt. † Primi capituli exēpla illa sunt claritas natalium, quam uel Oecumenica Cōcilia in Sacerdotibus maximè requirunt, ut Lateranense Concil. sub Alexandro III. anno Domini 1280. c. j. c. cū in cunctis, §. j. & §. inferiora, de elec. ac nuperrimè Tridentinum. † Nec equidem inficias iuero, quin ex spurij multi extiterint omni uirtutum genere ornatissimi, quiq; præcipuam ingenij, ac morum sanctitatis laudem ita promeruerint, ut uel si spurij uerè dici possint, tamen hoc nominis uitio, naturæ præstantia, lausque diminui non potuerit, ut rectè Euripides.
- Fac nanq; ingenio ualeant, fac moribus, ipsum
Haud unquam poterit natura inuertere nomē. Et Statius
Vidi ego transfertos aliena in arbore ramos
Altius ire suis.*
- 4 Inter hos censetur † Gratianus, Decretorum compilator,
5 item † Iephte, quem in Sanctorum numero Paulus recensuit;
6 Albanus Martyr, † ex incestu Patris cum filia procreatus; plurimi insuper † Pontifices illegitimè nati, quos accuratè Gratianus ipse refert. § 6. dist. sed multò fufius, &
7 accuratius in tract. de not. & spur. † Illustrissimus Cardinalis Palæotus, Bononiensis Ecclesiæ Pastor vigilantissimus, cuius qui uitam, mores, sanctitatem attentius inspexerit, non grauatè concesserit nobilissimo illius exemplo totam Christianam Rempub. maximè illustrari. Verùm tamen hæc ita se habeant, tamen cū in Ecclesiastico coetu nihil nisi purū, atq; ex omni parte sincerum recipiatur; † non sine ratione factum esse existimari potest, ut
9 absque speciali dispensatione ij, qui illegitimè nati sunt, à
10 Sacerdotijs excludantur, cap. j. & 2. de fil. presbyt. † Aetas quoque

quoque hoc eodem capite censetur, quæ & ipsa in sacris Ordinibus conferendis necessaria admodum habita est.

11 † Quo circa statutum fuit, ne quis promoueatur ad sacrum Presbyteratus Ordinem antequam vigesimum quintum ætatis suæ annum attingat: nève inferiora beneficia obtinere possit, † si ad 14. non peruenerit; ad Episcopatum uero nullatenus assumeretur, † ante trigesimalum quem exgisset, cap. cum in cunctis, S. j. & S. inferiora, de elect. Hoc ipsum nouissimè Tridentinum Concilium confirmauit sess. 23. cap. 12. *Nullus, inquit, in posterum ad Subdiaconatus Ordinem ante 22. ad Diaconatus ante 23. Ad Presbyteratus ante 25. ætatis suæ annum promoueatur.* eiusmodi uerè constitutio maxima cum ratione ab Ecclesia edita est, cum huius generis uiros prudentia potissimum deceat, quæ cum nisi longo rerum usu non acquiratur, ætatem summopere exoptulat: † etenim scientem iuuenem esse posse, minimè uerò prudentem, testis est Aristoteles lib. j. Ethic. cap. 8. l. fi. C. de minor. 25. ann. Neminem certè præterit, parum interesse senex, iuuenisque sit quis ætate aut moribus: quod idem Aristoteles affirmat, lib. j. Et hic. cap. 3. & multos ex iunioribus senes præcellere moribus, antiquorum tempora præuenire meritis; & quod ætati deest, compensare uirtutibus. Senectus enim uenerabilis est, non annorum numero, sed magis morum meritis computata, Sap. 4. † Atq; idcirco plures recensentur maximæ uirtutis adolescentes; † Salomon, qui adolescens adhuc in Regem est salutatus, 3. reg. j. Dauid illius pater, qui adolescentiam uix ingressus, iubente Domino, in Iudæorum Regem unctus est; Ionathas, qui magnam olim in prælio uirtutem fecisse memoratur Machab. cap. 9. & seq. Daniel itidem, quamuis iuuenis, dignus habitus est, qui prophetico Dei spiritu donaretur; Thimotheus, qui Episcopus ab Apostolis electus, adolescens tamen erat: quod

quod Pauli uerba indicant Epistola j. cap. 4. *Nemo, inquit, adolescentiam tuam contemnat, sed esto exemplum fidei in uerbo, in conuersatione, in fide, in charitate, & castitate.* Sed hæc ipsa exempla frequentia non sunt: unde ab Ecclesia maximè prospiciendum erat, ut perpetua quadam ratione in communi hominum statu ea decerneret, quæ in sacris uiris diligendis potissimùm erant necessaria. Quod quantum ad eorum ætatem ita assequi posse existimauit, si in uno quoque ordine selegisset eum annorum numerum, cuius supra meminimus. † Quod causæ fuit, cur ætate tenera ad sacros Ordines nõ assumerentur, illud etiam efficit, ut layci citò ad eos ascendere prohiberentur, quos satis iuuenes Ecclesia iudicauit, quòd nullis essent Ecclesiasticis antea Ordinibus initiati. Extat ea cõstitutio inter decreta Gelasij Primi, cap. 4. quam obseruari omninò præcepit Cœlestinus Primus in Epistola tertia ad Episcopos Apuliæ, & Calabriae. † Quamobrem, & à beneficijs consequendis arcentur layci, & impuberes; † Quocirca Nicolaus Primus ad Michaellem Imperatorem scribens, illum grauiter reprehēdit, quòd Photium militem, Ignatio uiro optimo damnato, in Patriarchatu Constantinopolitano suffecisset. ea Epistola est sub datione diei 18. Martij, Indictione nona. † Tametsi uerò Nicolaus etiam num laycus ad Episcopatum promotus est, Seuerus ex Lanificio ad Archiepiscopatum uocatus, Ambrosius nondum sacra tinctus aqua Archiepiscopus electus fuerit. ca. statuimus, 61. distin. Theod. lib. 4. Eccl. histor. cap. 6. No- uorum tamen (ut ait Poeta) exempla factorum contra ue- teres Canones, Ecclesiasticamque disciplinam non teme- rè ad consequentiam trahi debent. cap. non exemplo, 26. q. 2. † De impuberibus uerò libet D. Bernardi uerba non iniucunda subijcere. is aliquando à Theobaldo Co- mite rogatus, quòd operam suam præstaret, ut filio eius

paruulo

paruulo beneficium ab Eugenio Pontifice conferretur,
 Epistola 271. ita respondit: *Quis enim ego sum, ut de me
 tantillo tantus Princeps curetis, nisi quandiu Deus in me
 esse creditis? Ergo, ut offendam eum, fortassis nec uobis ex-
 pedit: offendo autem procul dubio, si facio quod requiritis.
 Nam honores, & dignitates Ecclesiasticas non ignoro debe-
 ri his, qui eas dignè, ac secundum Deum administrare & ue-
 lint, & possint. Porro eas acquiri paruulo filio uestro preci-
 bus meis, uel uestris, nec uobis iustum, nec mihi tutum esse
 noueritis. Sanè Vuillelmulo nostro cupio bene per omnia, sed
 ante omnia Deum. Prudentissima, ac Christianæ Reli-
 22 gionis, & sanctissimi zeli plena responsio. † Ad hæc &
 illud adiectum est, ut sacris initiandus ecclesiasticū habeat
 beneficium, uel congruum patrimonium, quod sibi ad uitam
 honestè sustentandam sufficiat; illudque ne alienetur ab-
 que Episcopi licentia, statuit nouissimè Concilium Tridē-
 tinum sess. 21. cap. 2. *Patrimonium, inquit, uel pensionem ob-
 tinentes ordinari post hac non possint, nisi prius perspecto patri-
 monium illud, uel pensionem ab eis obtinere, taliaq; esse qua
 eis ad uitam sustentandam satis sint, atque illa deinceps sine
 licentia Episcopi alienari, aut extinguī, uel remitti nullatenus
 possint, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint ade-
 23 pti, uel aliunde habeant unde uiuere possint.* † Postremò qui
 diuino ministerio adscribi cupiunt, corporis defectum ali-
 quem pati non debent: sicut enim sincero animo ac uitijs
 non commaculato sacrificia Deo offerenda sunt, ita con-
 uenire existimatum est, ut manchi, claudi, lusci, aut alte-
 rius membri defectu turpes ac deformes ab eorum obla-
 tione, sine speciali Apostolicæ sedis indulgentia repelle-
 rentur, c. 2. & eo. titu. de clerico egrotante, & debilita. Ea-
 24 dem ratione prohibent Apostoli, ἀχροτηραῶν, id est, † ut
 vulgò interpretatur, qui sibi virilia amputauit, ne clericus
 efficiatur: is enim sui ipsius homicida est, & inimicus
 creatori*

- creationi. Dei, c. si quis absciderit, c. hi qui, c. si quis pro æ-
 25 gritudine, 55. dist. c. significauit, de corp. uitia. † quāquam
 Origenes suspitionis uitandæ causa se ipsum castrauerit,
 ut tradit Eusebius lib. 6. Eccl. histo. Grati enim sunt Deo
 eunuchi, quos castrauit uoluntas, non necessitas, ait Hie-
 26 ronymus, c. qui sitit. 33. q. 3. † Excipiuntur uerò, hi qui ob
 infirmitatem à Medicis secantur, uel uim à barbaris, aut
 latronibus patiuntur; tunc enim ordinari non prohiben-
 tur, c. si quis a Medicis, 55. dist. c. ex parte, de corp. uitia.
 27 Cano. Apostolorum 20. & Nicænæ Synodi, cap. 1. † Idem
 iuris est, si quis eunuchus natus sit, cuiusmodi fuisse Doro-
 thæum, Antiochiæ Episcopum, scribit Eusebius lib. 7. Ec-
 cle. histo. cap. 28. is enim morbus cum oculis non pateat,
 non nisi certis casibus impedimentum præstare placuit.
 Et hæc quoad ea quæ in Sacerdotibus requisita sunt, non
 tamen ab eorum uoluntate pendent, dicta sufficiant.

A R G V M E N T V M.

*Præter ea, quæ hucusq; tradita sunt, alia etiam in Sacer-
 dotibus requiri, quæ ab ipsorum uoluntate prorsus pen-
 dent: tum de eorundem barbis nonnulla.*

R E R V M S V M M A E.

- 1 *Scientia in Sacerdotibus requiritur.*
- 2 *Cacum animal Deo offertur, ubi ille dux esse desiderat, qui
 nondum didicit esse tyro.*
- 3 *Morum, & uitæ probitas quàm maximè in Sacerdotibus elu-
 cere debent.*
- 4 *Continentes debent esse Sacerdotes.*
- 5 *Vasa in sacris literis, pro hominum corporibus accipiuntur.*
- 6 *Incontinentes tanquàm scabiæ infecti, panes Domino offerre
 prohibentur.*

G Scabiens